

ÖSZENTSÉGE, XVI. BENEDEK PÁPA LEVELE,
AMELYBEN MEGHIRDETI A PAPSÁG ÉVÉT
VIANNEY SZENT JÁNOS ÉGI SZÜLETÉSNAPJÁNAK
150. ÉVFORDULÓJÁN

Kedves Paptestvérek!

Jézus Szent Szívének közelgő ünnepén, 2009. június 19-én, pénteken – a hagyományosan a papság megszentelődéséért végzett imának szentelt napon szándékozom megnyitni a „papság évét” Vianney Szent János, a plébánosok védőszentje¹ égi születésnapjának 150. évfordulója alkalmából. Ez az év, amelynek célja, hogy elősegítse minden pap belső megújulásra való törekvését annak érdekében, hogy erőteljesebben és határozottabban tegyenek tanúságot az Evangéliumról a mai világban, ugyanezen az ünnepen zárul 2010-ben. „*A papság Jézus szívének szeretete*”, mondta gyakran a szentéletű ars-i plébános.² Ez a megható kifejezés mindenekelőtt segít minket abban, hogy szeretettel és hálával idézzük fel, milyen óriási ajándékot jelentenek a papok, nem csak az egyháznak, hanem magának az emberiségnek. Mindazokra a papokra gondolok, akik szerényen mindennap jelenlévővé teszik Krisztus szavait és tetteit a hívőknek és az egész világnak, miközben törekszenek eggyé válni az Úrral gondolataikban és szándékaikban, érzéseikben és egész életstílusukban. Hogy ne adóznék tisztelettel apostoli munkájuknak, fáradhatatlan és rejtett szolgálatuknak, egyetemességre irányuló emberszeretetüknek? S hogy ne beszélnek sok pap bátor hűségéről, akik akár nehézségek és meg nem értés közepette is hűségesek maradnak hivatásukhoz „Krisztus barátaiként”, aki hívta, kiválasztotta és küldte őket?

Még most is szívemben őrzöm az első plébános emlékét, aki mellett fiatal papként gyakoroltam hivatásomat: a lelkipásztori szolgálat iránti feltétlen odaadás példáját hagyta számomra egészen odáig, hogy éppen egy súlyos beteghez menet érte a halál, akit szentségekkel készült ellátni. Ugyancsak emlékezetemben él az a számtalan paptestvér, akikkel találkoztam és továbbra is találkozom a különböző országokba tett lelkipásztori útjaim során is, és akik nagylelkűen elkötelezettek a papi szolgálat napi gyakorlásában. Ám a szent plébános kifejezése elénk állítja Krisztus átszúrt szívét és az azt körülvevő töviskoronát is.

¹ XI. Piusz pápa nyilvánította azzá 1929-ben.

² „*Le Sacerdoce, c'est l'amour du cœur de Jésus*” (in: *Le curé d'Ars. Sa pensée – Son cœur*. Présentés par l'Abbé Bernard Nodet, kiadta: Xavier Mappus, Foi Vivante, 1966, 98. o.). A továbbiakban: *NODET*. A gondolatot idézi a Katolikus Egyház Katekizmusa is, 1589.

Ezért gondolok a számtalan, szenvedéssel teli helyzetre is, amely sok papot érint, akár mert osztoznak a fájdalom sokféle emberi tapasztalatában, akár mert meg nem értéssel találkoznak épp azon személyek részéről, akiknek szolgálnak. Hogy ne emlékeznénk oly sok papra, akiket méltóságukban megsértettek, küldetésükben akadályoznak olykor egészen a vértanúságig üldözve őket?

Vannak sajnos olyan – eléggé el nem ítéhető – helyzetek is, amelyekben az Egyház maga szenved néhány szolgájának hűtlensége miatt. Ebből a világ okot merít a botránkozásra és az elutasításra. Az Egyházat ilyen helyzetekben nem az segíti a leginkább, ha szolgálóinak gyengeségét érzékenyen kihangsúlyozza, hanem inkább az, ha örömtelien és megújulóan tudatosítja azon isteni ajándék nagyságát, amely a nagylelkű pásztorok, az Isten és a lelkek iránti szeretetben égő szerzetesek és a bölcs, türelmes lelki vezetők ragyogó alakjaiban testesül meg. Ezzel kapcsolatban Vianney Szent János tanítása és példája jelentős viszonyítási pontként szolgálhat mindannyiunknak: az ars-i plébános nagyon alázatos volt, de tudta, hogy népe számára papként hatalmas ajándék: „Egy jó pásztor, egy Isten szíve szerinti pásztor, a legnagyobb kincs, amelyet a Jóisten egy plébániának adhat, s egyike az isteni irgalom legértékesebb ajándékainak.”³ A papságról úgy beszélt, mint aki képtelen betelni az emberi teremtményre rábízott *ajándék* és *feladat* nagyszerűségével: „Óh, milyen nagy a pap!... Ha ezt felfogná, meghalna... Isten engedelmeskedik neki: kimond néhány szót, s az Úr ennek hallatán leszáll a mennyből, és elrejtőzik egy kis ostyában...”⁴ Híveinek ecsetelve a szentségek fontosságát, azt mondta: „A papság szentsége nélkül Isten nem lenne közöttünk. Ki helyezte őt abba a tabernákulumba? A pap. Ki fogadta a lelketeket életetek kezdetén? A pap. Ki táplálja lelketeket, erőt adva zarándokútjához? A pap. Ki fogja majd felkészíteni, hogy megjelenjen Isten előtt, megtisztítva utoljára Jézus Krisztus vérében? A pap, mindig a pap. És ha ez a lélek [a bűn miatt] meghal, ki fogja feltámasztani, ki adja vissza nyugalmát és békéjét? Megint csak a pap. Isten után a pap minden!... A pap maga is csak a mennyben fogja ezt teljesen megérteni.”⁵ Ezek a szent plébános papi szívében megszületett szavak eltűzöttnek tűnhetnek. Mégis felfedik azt, hogy milyen nagyra becsülte a papság szentségét. Úgy tűnik, hogy előntötte őt a határtalan felelősségérzet: „Ha teljesen megértenénk, mi is egy pap a földön, meghalnánk: nem félelemből, hanem szeretetből... Pap nélkül Urunk szenvedése és halála hiábavaló lenne. A pap folytatja a megváltás művét a földön. Mi haszna lenne egy arannyal teli háznak, ha nem lenne, aki kinyissa nekünk az ajtót? A pap őrzi a mennyország kincseinek kulcsát: ő nyitja ki az ajtót; ő a Jóisten gondnoka, az ő javainak kezelője...

³ NODET, 101. o.

⁴ Uo., 97. o.

⁵ Uo., 98–99. o.

Hagyjatok egy plébániát húsz évre pap nélkül, s a végén állatokat fognak imádni... A pap nem önmagáért pap, hanem értetek.”⁶

Mielőtt Ars-ba, egy 230 lelkes faluba érkezett, a püspöke figyelmeztette, hogy gyenge állapotban fogja találni a vallásgyakorlatot: „Kevés istenszeretetet van abban az egyházközségben; majd ön gondoskodik róla, hogy legyen.” Emiatt teljesen tudatában volt annak, hogy azért kell odamennie, hogy Krisztus jelenlétét megtestesítse és tanúsítsa üdvözítő jóságát: „[Istenem], add meg, hogy megtérjen az egyházközségem; elfogadom mindazt a szenvedést, amit kívánsz, egész életemben!”: ezzel az imával kezdte meg misszióját.⁷ A szent plébános teljesen egyházközsége megtérésének szentelte magát, mindenekelőtt a rábízott nép keresztény nevelésére fordított gondot. Kedves paptestvérek, kérjük az Úr Jézus kegyelmét, hogy mi is el tudjuk sajátítani Vianney Szent János lelkipásztori módszerét! Az első dolog, amelyet meg kell tanulnunk tőle, teljes azonosulása szolgálatával. Jézusban a személy és a küldetés eggyé válik: egész üdvözítő tevékenysége mindig is az ő „Fiúi énjének” kifejeződése, aki öröktől fogva szeretettel aláveti magát az Atya akaratának. Alázatos, de igaz hasonlattal élve a papnak is erre az azonosulásra kell törekednie. Természetesen nem lehet elfeledkezni arról, hogy a szolgálat lényegi hatékonysága független a szolgáló életszentségétől; de nem hagyhatjuk figyelmen kívül azokat a rendkívüli gyümölcsöket sem, amelyek akkor teremnek, amikor a szolgálat objektív és a szolgáló szubjektív szentsége találkozik. Az ars-i plébános a szerény és türelmet igénylő munkát, hogy szolgálói életét a rábízott szolgálat szentségével egységbe hozza, rögtön azzal a döntéssel kezdte, hogy – fizikailag is – a plébániatemplomában fog „lakni”. „Megérkezése után a templomot választotta otthonául. Hajnal előtt lépett be a templomba, és nem távozott onnan az esti Angelusig. Ott kellett keresni, amikor szükség volt rá” – olvasható első életrajzában.⁸

Jámbor életrajzírójának kegyes túlzása ne engedje elhanyagolnunk a tényt, hogy a szent plébános azt is tudta, hogyan „lakjon” aktívan plébániája egész területén: rendszeresen meglátogatta a betegeket és a családokat, népmissziókat és a védőszentekhez kötődő ünnepeket szervezett, pénzt gyűjtött és kezelt karitatív és missziós célokra, feldíszítette a plébániatemplomot és ellátta liturgikus tárgyakkal, gondozta a „Providence” (egy általa alapított intézet) árváit és azok nevelőit, gondoskodott a gyermekek taníttatásáról, vallásos egyesületeket alapított és a világiakat együttműködésre hívta.

⁶ Uo., 98–100. o.

⁷ Uo., 98–183. o.

⁸ MONNIN, A., *Il Curato d’Ars. Vita di Gian-Battista-Maria Vianney*, vol. I, kiadta: Marietti, Torino, 1870, 122. o.

Az ő példája arra indít, hogy kiemeljem, vannak az együttműködésnek olyan területei, amelyeket egyre inkább ki kell terjesztenünk a világi hívekre, akikkel a papok egyetlen papi népet alkotnak⁹ és akik között szolgálati papságuknál fogva úgy vannak jelen, „hogy valamennyiüket elvezessék a szeretet egységére, ’testvéri szeretettel szeretvén s tiszteletadásban megelőzván egymást’ (Róm 12,10)”.¹⁰ Ezzel összefüggésben fel kell idéznünk a II. Vatikáni Zsinat erőteljes buzdítását amely bátorítja a papokat, hogy „őszintén ismerjék el és segítsék érvényesülni a világi hívek méltóságát és az Egyház küldetésében nekik jutott sajátos szerepet... Szívesen hallgassák meg a világiakat, testvéri megértéssel vegyék figyelembe kívánságaikat, ismerjék el a különféle szakterületeken tapasztalatukat és illetékességüket, hogy így, velük együtt képesek legyenek fölismerni az idők jeleit.”¹¹

Egyházközsége híveit elsődlegesen élete tanúságával tanította a szent plébános. Példája nyomán tanultak meg imádkozni, szívesen megállva a tabernákulum előtt, hogy meglátogassák a szentségi Jézust.¹² „Nem kell sokat beszélni, hogy jól imádkozzunk” – magyarázta nekik a plébános. – „Tudjuk, hogy Jézus ott van a tabernákulumban: nyissuk ki előtte a szívünket, örvendezzünk szentségi jelenlétében. Ez a legjobb ima.”¹³ És sürgette őket: „Gyertek a szentáldozáshoz, testvéreim, gyertek Jézushoz. Gyertek, éljetez belőle, hogy velem élhessetek...”¹⁴ „Igaz, hogy nem vagytok méltók, de *szükségetek van rá!*”¹⁵ A híveknek az *eucharisztikus jelenlétre és a szentáldozásra* való illetékességük nevelése akkor bizonyult különösen hatásosnak, amikor a hívek látták őt a szentmiseáldozatot bemutatni. A jelenlevők azt mondták, hogy „nem lehetett volna nála jobb példát találni az istenimádásra... szeretettel elmerült a Szentostya szemlélésében”.¹⁶ „Minden jótett együttesen sem ér fel a mise áldozatával” – mondta, – mivel azok emberi tettek, viszont a szentmise Isten műve.”¹⁷ Meg volt győződve arról, hogy egy pap életének buzgósága teljesen a misétől függ: „Ha egy pap felületesebbé válik, annak az az oka, hogy nem fordít figyelmet a misére! Istenem, mennyire szánalomra méltó az a pap, aki úgy miséz, mintha valami mindennapi dolgot tenné!”¹⁸

⁹ Vö. *Lumen Gentium*, 10.

¹⁰ *Presbyterorum Ordinis*, 9.

¹¹ *Uo.*

¹² „A szemlélődő ima a hit Jézusra szegezett tekintete. "Én Őt nézem, Ő meg engem néz", mondta a tabernákulum előtt imádkozó ars-i parasztember kora szent plébánosának.” (A Katolikus Egyház Katekizmusa, 2715.)

¹³ NODET, 85. o.

¹⁴ *Uo.*, 114. o.

¹⁵ *Uo.*, 119. o.

¹⁶ MONNIN, A., i. m., II., 430 o. stb.

¹⁷ NODET, 105. o.

¹⁸ *Uo.*, 105. o.

Amikor misét mondott, saját életét is fel szokta ajánlani áldozatként: „Milyen jól teszi a pap, ha minden reggel felajánlja magát Istennek áldozatul!”¹⁹

Ez a keresztáldozattal való személyes azonosulás vezette őt – ugyanazzal a belső indítatással – az oltártól a gyóntatószékig. A papoknak sohasem szabadna beletörödniük, hogy üresen látják a gyóntatószékeiket, és nem szorítkozhatnak a hívők e szentséggel szembeni közömbösségének megállapítására. A szent plébános idejében Franciaországban a gyónás nem volt sem könnyebb, sem gyakoribb, mint napjainkban, mivel a forradalom zivatarra hosszú időre elfojtotta a vallásgyakorlatot. Ám ő, prédikálásával és meggyőzőképességével, minden úton kereste, hogyan segíthet egyházközsége híveinek újra felfedezni a bűnbánat szentségének jelentőségét és szépségét, az eucharisztikus jelenlétből fakadó igényként bemutatva azt. Ilyenformán egy „*erényes*” kört indított el. Hosszú órákat töltve a templomban a tabernákulum előtt, arra ösztönözte a híveket, hogy kövessék példáját, így Jézust meglátogatva azok biztosak lehettek benne, hogy ott találják plébánosukat is készen arra, hogy meghallgassa és feloldozza őket. Később az egész Franciaországból érkező bűnbánók növekvő tömege tartotta ott a gyóntatószékben, akár napi tizenhat órán át. Úgy tartották, Ars „a lelkek nagy kórházává” vált.²⁰ „A kegyelem, amelyet [a bűnösök megtérésére] elnyert, olyan erős volt, hogy kereste őket, nem hagyva nekik egy perc nyugalmat!” – beszéli el első életrajzírója.²¹ A szentéletű plébános ugyanezt a gondolatot fejezte ki, amikor azt mondta: „Nem a bűnös tér vissza Istenhez, hogy bocsánatáért könyörögjön, hanem Isten maga fut a bűnös után, és téríti vissza magához”.²² „Ez a jó Üdvözítő annyira telve van szeretettel, hogy mindenhol utánunk kutat.”²³

Nekünk, papoknak éreznünk kellene, hogy a következő szavak, amelyeket Krisztus ajkára adott, mindannyiunkhoz személyesen szólnak: „Azzal bízom meg szolgálóimat: hirdessék a bűnösöknek, hogy mindig kész vagyok fogadni őket, hogy irgalmam határtalan.”²⁴ Vianney Szent Jánostól mi, papok nemcsak a bűnbánat szentségébe vetett kifogyhatatlan bizalmat tanulhatjuk meg, hogy azt újra lelkipásztori működésünk középpontjába helyezzük, hanem az „üdvözítő párbeszéd” módszerét is, amely ebből fakad. Az ars-i plébános eltérő módon viszonyult a különféle bűnbánókhöz. Azok, akik Isten megbocsátása iránti mély és alázatos vágygal járultak gyóntatószékéhez, bátorításra találtak nála, hogy elmerüljenek „az isteni irgalom áradatában”, amely mindent elsöpör erejével. Ha valaki szomorú volt saját

¹⁹ Uo., 104. o.

²⁰ MONNIN, A., i. m., II., 239 o.

²¹ Uo., II., 10. o.

²² NODET, 128. o.

²³ Uo., 50. o.

²⁴ Uo., 131. o.

gyengesége és ingatagsága miatt, és félt attól, hogy újra vétkeznek, annak a plébános az alábbi gyönyörű és megindító szavakkal fedte fel Isten szeretetének titkát: „A Jóisten mindent tud. Még mielőtt ön meggyónna, ő már tudja, hogy ismét vétkezni fog, és mégis megbocsát. Milyen hatalmas a mi Istenünk szeretete: *még arra is képes, hogy szándékosan megfélekedzen a jövőről*, csakhogy megajándékozhasson megbocsátásával.”²⁵ Ám azoknak, akik lagymatag és közönyös bűnbánatot tartottak, világosan megmutatta fájdalmának könnyeit, komoly és megszenvedett bizonyosságát annak, hogy milyen gyalázatos viselkedés ez: „Sírok, mivel ön nem sír”²⁶ – mondta. – „Még ha az Úr nem lenne ilyen jó! *De Ő olyan jó!* Barbárnak kell lenni ahhoz, hogy így bánjunk egy ilyen jó Atyával!”²⁷ Megbánást ébresztett a közömbösök szívében arra kényszerítve őket, hogy saját szemükkel lássák Isten bűneik miatt érzett fájdalmát annak a papnak az arcán, aki gyóntatta őket. Azoknak viszont, akik már mélyebb lelki életre vágyakozva és arra készen érkeztek hozzá, feltárta a szeretet mélységeit, megmagyarázva, milyen kimondhatatlanul szép az Istennel való egységben és az ő jelenlétében élni: „Minden Isten szemei előtt, minden Istennel, minden az ő tetszésére..., mily gyönyörű!”²⁸ S imádkozni tanította őket: „Istenem, add meg nekem a kegyelmet, hogy úgy szeresselek Téged, ahogy csak lehetséges”.²⁹

Saját korában az ars-i plébános képes volt megváltoztatni oly sok ember szívét és életét, mert sikerült megtapasztaltatnia velük az Úr irgalmas szeretetét. Ma is nagy szükség van a Szeretet igazságának hasonló hirdetésére és tanúságára: *Deus caritas est* (az Isten szeretet; 1Jn 4, 8). Vianney Szent János Jézus szavának és szentségeinek segítségével alakította népét, még ha gyakran félt is, mert meg volt győződve személyes alkalmatlanságáról olyannyira, hogy többször vágyott arra, hogy kibújjon a plébánosi szolgálat felelőssége alól. Mégis példás engedelmességet tanúsítva szolgálati helyét soha nem hagyta el, felemészte magát a lelkek üdvözítéséért végzett apostoli buzgóságban. Szigorú aszkézissel arra törekedett, hogy teljesen hűséges legyen hivatásához és küldetéséhez: „Nagy balszerencse nekünk, plébánosoknak” – panaszkodott, – „hogy lelkünk eltompul”³⁰, azt értve ezen, hogy egy lelkipásztor veszélyesen hozzászokhat sok hívének bűnös vagy közömbös állapotához, amelyben azok élnek. Saját testét féken tartotta, virrasztásokkal és böjtöléssel, hogy elkerülje annak papi lelkével szembeni ellenállását. Nem kerülte az önsanyargatást sem a rábízott lelkek javára és hogy vezekeljen azért a sok bűnért, amelyeket gyóntatáskor hallott.

²⁵ Uo., 130. o.

²⁶ Uo., 27. o.

²⁷ Uo., 139. o.

²⁸ Uo., 28. o.

²⁹ Uo., 77. o.

³⁰ Uo., 102. o.

Egy paptestvérenek ezt így magyarázta: „Elmondom, mi a receptem: a bűnösöknek kis elégtételt adok és a maradékot én végzem el helyettük.”³¹ Eltekintve a konkrét vezeklésektől, amelyeknek az ars-i plébános alávetette magát, tanításának lényege mindenki számára érvényes marad: a lelkek ára Jézus vére, és egy pap nem tudja magát az üdvözülésüknek szentelni, ha elutasítja, hogy személyesen osztozzon a megváltás „drága árában”.

A mai világban, akárcsak az ars-i plébános nehézségekkel teli korában, a papok életét és működését az *Evangéliumról való erőteljes tanúságtételnek* kell jellemeznie. Ahogy VI. Pál pápa kiválóan megjegyezte, „a mai ember inkább hallgatja a tanúkat, mint a tanítókat, és ha mégis hallgat a tanítókra, azért teszi, mert ők egyben tanúk is”.³² Hogy ne keletkezzen bennünk egzisztenciális űr és szolgálatunk hatékonyságát ne fenyegetse veszély, mindig újból meg kell kérdeznünk magunktól: „Igazán átjár minket Isten Igéje? Valóban abból táplálkozunk, jobban, mint a kenyérből és e világ dolgaiból? Tényleg ismerjük az Igét? Szeretjük? Foglalkozunk-e belsőleg ezzel az Igével annyira, hogy valóban meghatározza életünket és formálja a gondolkodásunkat?”³³ Ahogy Jézus arra hívta a tizenkettőt, hogy legyenek vele (vö. Mk 3,14), és csak később küldte őket igéjét hirdetni, úgy a papok napjainkban is arra kapnak meghívást, hogy azonosuljanak azzal az „új életstílussal”, amelyet az Úr Jézus hozott a történelembe és az apostolok is magukévá tettek.³⁴

Az „új életstílus” iránti teljes elkötelezettség volt az, amely az ars-i plébános papi szolgálatát jellemezte. XXIII. János pápa *Sacerdotii nostri primordia* kezdetű enciklikájában, amely 1959-ben, Vianney Szent János halálának századik évfordulóján jelent meg, a szent aszketikus arcélét a „három evangéliumi tanácsra” való különleges hivatkozással mutatta be, ezeket a papok számára is szükségesnek tekintve: „Ha ennek az életszentségnek az eléréséhez az evangéliumi tanácsok gyakorlatára a pap klerikusi állapotánál fogva nincs is kötelezve, ez mégis a keresztény megszentelődés rendes útja számára éppúgy, miként az Úr minden tanítványa számára”.³⁵ Az ars-i plébános papi állapotához igazodva élte meg az „evangéliumi tanácsokat”. *Szegénysége* nem egy szerzetes vagy egy barát szegénysége volt, hanem olyan, amit egy paptól el lehet várni: miközben sok pénzt kezelt (mivel a tehetős zarándokok hozzájárultak karitatív intézményeinek működéséhez), szem előtt tartotta, hogy mindent a templomnak, a szegényeknek, az árváknak, a „Providence”³⁶ lányainak, a legszegényebb

³¹ Uo., 189. o.

³² *Evangélii nuntiandi*, 41.

³³ XVI. BENEDEK, *A karizmaszentelési mise homíliája*, 2009. április 9.

³⁴ Vö. XVI. BENEDEK, *A Papi Kongregáció nyílt üléséhez intézett beszéd*, 2009. március 16.

³⁵ P. I. (?)

³⁶ A ház neve, ahová több mint hatvan magára hagyott lányt fogadott be és taníttatott. Hogy fenntartsa a házat, mindent megtett volna: „*J'ai fait tous les commerces imaginables*”, mondta mosolyogva (NODET, 214. o.).

családoknak adományoztak. Ennélfogva „elég gazdag volt, hogy másoknak adhasson és nagyon szegény önmagában”.³⁷ Amint magyarázta: „Egyszerű a titkom: adj mindent tovább, semmit ne tarts meg.”³⁸ Amikor üres volt a zsebe, boldogan mondta a hozzá forduló szegényeknek: „Ma ugyanolyan szegény vagyok, mint ti, egy vagyok közületek.”³⁹ Így élete végén teljes nyugalommal mondhatta: „Többé nincs semmim. A Jóisten magához szólíthat, amikor akar!”⁴⁰ *Tisztasága* szintén olyan volt, mint amit egy paptól meg lehet követelni szolgálata folytán. Azt lehet mondani, hogy tisztasága olyan emberhez illő volt, aki naponta meg szokta érinteni az Eucharisziát, aki szívének teljes elragadtatásával szokta szemlélni azt és aki ugyanazzal az elragadtatással ajándékozta azt híveinek. Azt mondták róla, hogy „a tisztaság ragyogott a tekintetéből”, a hívők akkor vehették ezt észre, amikor egy szerelmes tekintetével fordult a tabernákulum felé.⁴¹ Vianney Szent János *engedelmessége* is szolgálatának napi kötelességei iránti szenvedéssel teli ragaszkodásában testesült meg. Közismert, mennyire gyötörte a plébániai szolgálatra való alkalmatlanságának gondolata és a vágy, hogy elmeneküljön „magányosan siratni szegény életét”.⁴² Csak az engedelmesség és a lelkek iránti szenvedélye győzte meg, hogy a helyén maradjon. Amint magának és nyájának magyarázta: „Nincs két jó útja Isten szolgálatának. Egyetlenegy van: úgy szolgálni őt, ahogy ő szeretné, hogy szolgálják.”⁴³ Az engedelmes élet arany szabályának a következőt tartotta: „Csak azt tedd, amit fel lehet ajánlani a Jóistennek.”⁴⁴

Az evangéliumi tanácsok gyakorlásából táplálkozó lelkiesség összefüggésében, különösen is arra hívok minden papot, e nekik szentelt év során, hogy fogadják be az új tavaszt, amelyet a Lélek napjainkban az Egyházban ébreszt, nem utolsó sorban az egyházi mozgalmakon és az új közösségeken keresztül. „A Lélek sokoldalú ajándékaiban... ott fúj, ahol akar. Váratlanul, váratlan helyeken és korábban el nem képzelt módokon teszi ezt..., de azt is megmutatja nekünk, hogy az egy testért és az egy test egységében működik.”⁴⁵ Erre vonatkozóan érvényes a Presbyterorum Ordinis dekrétum útmutatása: „Megvizsgálván a szellemeket, hogy Istentől valók-e, (a papok) a hit érzékével fedezzék föl, örömmel ismerjék el és gondosan ápolják a világi hívek sokféle karizmáit, az egyszerűbbeket éppúgy, mint a rendkívülieket.”⁴⁶ Ezek az ajándékok, amelyek sok emberben felkeltik a vágyat a mélyebb

³⁷ NODET, 216. o.

³⁸ Uo., 215. o.

³⁹ Uo., 216. o.

⁴⁰ Uo., 214. o.

⁴¹ Vö. uo., 112. o.

⁴² Vö. uo., 82–84., 102–103. o.

⁴³ Uo., 75. o.

⁴⁴ Uo., 76. o.

⁴⁵ XVI. BENEDEK, *Homília pünkösdi vigiliáján*, 2006. június 3.

⁴⁶ 9.

lelki életre, nemcsak a világi híveknek válnak a javára, hanem magának a papságnak is. A felszentelt személyek és a karizmák közötti közösség hatékony lendületet adhat „az Egyház megújuló elkötelezettségének a remény és a segítő szeretet Evangéliumának hirdetése és az arról való tanúságtétel iránt a világ minden szegletében”.⁴⁷ Hozzá szeretném tenni, II. János Pál pápa *Pastores dabo vobis* kezdetű apostoli buzdításának szavaival, hogy a felszentelt szolgálatnak radikális „közösségi formája” van, és csak a papoknak püspökükkel egységben levő közösségében gyakorolható.⁴⁸ Ennek a papok közötti és a saját püspökükkel megélt közösségnek, amely a papi rend szentségén alapszik, és az eucharisztikus koncelebrálásban mutatkozik meg, a cselekvő és lelki papi testvériség különféle konkrét kifejeződéseiben kell megjelennie.⁴⁹ Csak így lesznek képesek a papok teljességgel megélni a cölibátus ajándékát és virágzó keresztény közösségeket építeni, amelyekben megisméltődnek az Evangélium első hirdetéséhez kötődő csodák.

A vége felé közeledő Szent Pál-év arra is hív minket, hogy úgy nézzünk a népek apostolára, mint aki a magát teljesen a szolgálatának „ajándékozó” papnak pompás példáját adja. „Krisztus szeretete ösztönöz minket,” – írta– „hiszen arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ha egy mindenkiért meghalt, akkor mindenki meghalt” (2Kor 5, 14). „És ő azért halt meg mindenkiért,” – tette hozzá – „hogy akik élnek, ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt” (2Kor 5, 15). Milyen jobb programot lehet javasolni egy papnak, aki arra határozta el magát, hogy a keresztény tökéletesség útján előrehalad?

Kedves paptestvérek, Vianney Szent János halála (1859) 150. évfordulójának megülvése a lourdes-i jelenés (1858) 150. évfordulójának ünneplését követi. Már 1959-ben Boldog XXIII. János pápa megjegyezte, hogy „nem sokkal azelőtt, hogy az ars-i plébános befejezte hosszú és érdemekkel teli életét, Franciaország másik részében a Szeplőtelen Szűz megjelent egy ártatlan és egyszerű lánynak, és az imádság és bűnbánat üzenetét bízta rá, amely – egy évszázaddal később is – bőséges lelki gyümölcsöt terem. Ennek a szent papnak az élete, akinek a centenáriumát üljük, valójában már a massabielle-i látnok által tanított nagy természetfeletti igazságok – előzetes – élő illusztrációja volt. Nagy tiszteletet tanúsított a Boldogságos Szűz Szeplőtelen Fogantatása iránt, ő, aki 1836-ban a bűn nélkül fogant Szűz Mária oltalmába ajánlotta plébániáját, s ennek a hitigazságnak az 1854-es dogmává emelését mély hittel és nagy örömmel fogadta.”⁵⁰ A szent plébános mindig emlékeztette híveit, hogy

⁴⁷ XVI. BENEDEK, *A Focolare mozgalom és a Sant’Egidio Közösség püspök barátaihoz címzett beszéd*, 2007. február 8.

⁴⁸ Vö. 17.

⁴⁹ Vö. II. JÁNOS PÁL, *Pastores dabo vobis* apostoli buzdítás, 74.

⁵⁰ *Sacerdotii nostri primordia* kezdetű enciklika, III.

„Jézus Krisztus, miután mindent, amit tudott, nekünk adott, még azt is ránk akarja hagyni, ami a legértékesebb számára, vagyis Szent Anyját”.⁵¹

A legszentebb Szűzanya oltalmába ajánlom ezt a papságnak szentelt évet. Kérem, hogy ébressze fel minden pap szívében a nagylelkű és megújult elkötelezettséget az iránt a – szent ars-i plébános gondolatai és cselekedetei által ösztönzött – eszmény iránt, hogy magát teljesen Krisztusnak és az Egyháznak ajándékozza. Vianney Szent János odaadó imaéletéből és a megfeszített Krisztus iránti szenvedélyes szeretetéből táplálkozott önmaga mindennapi, fenntartás nélküli odaajándékozása Istennek és az Egyháznak. Az ő példája ébressze fel a papokban annak a püspökükkel, paptestvéreikkel és híveikkel megélt egységnek a tanúságtételét, amelyre ma éppúgy, mint mindig olyannyira szükség van. A világban jelenlévő rossz ellenére Krisztusnak az utolsó vacsorán apostolaihoz intézett szavai ma is aktuálisan csengenek: „A világban üldözést szenvedtek, de bízzatok, mert legyőztem a világot” (Jn 16,33). Az isteni Mesterben való hitünk erőt ad, hogy bizalommal tekintsünk a jövőbe. Kedves paptestvérek, Krisztus számít rátok. A szent ars-i plébános példáját követve engedjétek, hogy Ő töltsön be benneteket, s így ti is a remény, a kiengesztelődés, a béke hírnökei lesztek a mai világban!

Áldásommal,

Vatikán, 2009. június 16.

XVI. Benedek pápa

⁵¹ NODET, 244. o.